

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/145/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115206808
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2115206808.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Eva Behranová v právnej veci žalobkyne: K. C., narodená XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX B, X., zastúpená splnomocnencom: POLAKOVIČ & PARTNERS s. r. o., so sídlom Štúrova 16/12, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: Fakultná nemocnica Trnava, IČO 00 610 381, so sídlom Andreja Žarnova 11, Trnava, zastúpený advokátom: JUDr. Ľudovít Surma, so sídlom Hlavná 31, Trnava, za účasti intervenienta na strane žalovaného: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO 00 585 441, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, zastúpený advokátom: JUDr. Baltazár Mucska, so sídlom Vajnorská 55, Bratislava - mestská časť Nové Mesto, o náhradu za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, o odvolaniach žalobkyne proti výroku II., žalovaného a intervenienta na strane žalovaného proti výrokom I., III. rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 8C/143/2015-244 zo dňa 13.6.2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 8C/143/20105-259 zo dňa 13.7.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie ruší a vec mu vráca na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom v spojení s opravným uznesením označenými v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 88.896,60 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. žalobu v časti uplatneného bolestného v sume 3.144 eur, v časti uplatneného úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.144 eur od 15.07.2015 do zaplatenia a vo zvyšnej časti uplatňovanej náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol, výrokom III. priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému a intervenientovi, spoločne a nerozdielne, v rozsahu 76,44 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozsudok v spojení s opravným uznesením označenými v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 415 ods. 1, § 420 ods. 1, 2, § 444, § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 4 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2, 5, § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, § 224, § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že zdravotná starostlivosť poskytovaná žalobkyni v dňoch 8.10.-9.10.2012 žalovaným nebola poskytnutá správne. ÚDZS v rozhodnutí zo dňa 12.5.2014 v spojení s rozhodnutím predsedníčky ÚDZS zo dňa 30.10.2014 ustálil porušenie povinnosti poskytovateľa

zdravotnej starostlivosti v poskytovaní zdravotnej starostlivosti správne. Porušenie spočívalo v tom, že počas hospitalizácie pacientky na neurologickom oddelení poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v období od 8.10.2012 do 9.10.2012 nebola u pacientky diferenciálne diagnosticky doriešená brachiálna plexopathia vľavo s anamnestickým údajom svedčiacim pre Raynaudov syndróm (bolesti ľavej hornej končatiny s cyanózou končekov prstov), zaznamenaným pri predchádzajúcom vyšetrení pacientky na urgentnom príjme poskytovateľa zdravotnej starostlivosti dňa 5.10.2012 aj s následnou indikáciou cievneho vyšetrenia. U pacientky nebolo realizované elektrofyziologické vyšetrenie symptomatickej končatiny, hoci v liečebnom pláne pri vstupnom vyšetrení pacientky dňa 8.10.2012 bolo uvedené, tiež nebolo realizované ani základné vyšetrenie periférnych pulzácií na symptomatickej končatine, čím nebola dokončená diferenciácia neurologických symptómov a nebolo realizované cievne vyšetrenie, ktoré bolo pri predchádzajúcom vyšetrení dňa 5.10.2012 službukonajúcim neurológom odporúčané. Nespornou bola taktiež škoda na zdraví žalobkyne, keď tejto bola dňa 30.10.2012 amputovaná časť ľavej hornej končatiny.

4. K vzneseným námietkam premlčania žalovaným a intervenientom na strane žalovaného súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa dozvedela o tom, kto zodpovedá za škodu už z toho, že k amputácii došlo v zdravotníckom zariadení pracovníkmi Fakultnej nemocnice Trnava a preto túto vedomosť nadobudla bezprostredne po vykonaní operačného zákroku dňa 30.10.2012, resp. najneskôr dňa 9.11.2012, keď bola prepustená do ambulantnej starostlivosti. Na otázku ustálenia zdravotného stavu žalobkyne, kedy bolo možné najskôr ohodnotiť jednotlivé položky poškodenia zdravia žalobkyne, súd prvej inštancie vychádzal z výpovede MUDr. O. D., MPH, ktorý uviedol, že k ukončeniu liečby rán po amputácii došlo dňa 13.12.2012 ako rozhodného okamihu pre nabodovanie bolestného a k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo približne rok po amputácii pre účely jednotlivých položiek sťaženia spoločenského uplatnenia, čo súd prvej inštancie zhodnotil v spojení s poslednou hospitalizáciou žalobkyne v Pinelovej nemocnici a jej prepustením na deň 13.11.2013. Vzhľadom na to, že žaloba bola na súd podaná dňa 26.3.2015, mal súd prvej inštancie za to, že žaloba v časti náhrady za bolesť bola podaná po márnom uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej doby. Vo vzťahu k nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia a mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyňa si svoj nárok uplatnila žalobou na súde včas, dočasné späťvzatie žaloby v časti nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia, o ktorom súd prvej inštancie za vtedy účinného procesného kódexu Občiansky súdny poriadok uznesením nerozhodol, v dňoch 17.7.2015 až 7.10.2015 nemalo za následok uplynutie dvojročnej premlčacej doby.

5. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že z predložených znaleckých posudkov č. 9/2017, 1/2018 a listiny MUDr. D. 16/2015 v časti bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia mal za nepochybné, že žalobkyňi vznikol nárok za nasledovné položky: - 255 vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií 1300b, - 344 strata ľavého predlaktia so zachovalým laktovým kĺbom 450b, - 256 fantómové bolesti ľavej hornej končatiny 200b, - 335a obmedzenie pohyblivosti ľavého lakťa ľahkého stupňa 50b, - 325e obmedzenie pohyblivosti ľavého ramenného kĺbu ľahkého stupňa s predpažením 135 stupňov 40b, - 432a jazvy na ľavej hornej končatine do 30cm² 30b. Položku 255 psychiater MUDr. V. ako aj chirurg traumatológ MUDr. D. navýšili o 100%, teda na 2.600 bodov. Položka 432a jazvy na ľavej hornej končatine do 30 cm² súd prvej inštancie priznal podľa navýšenia MUDr. D. o 100%, t. j. 60 bodov, keď sa nestotožnil s vyjadrením MUDr. E., že tieto nehodnotil, nakoľko sa nejednalo o kelodiné jazvy, nie sú rozsiahle a nenarušujú zvyšok končatiny bez kozmetického defektu, keď v tomto vyhodnotení si znalecký posudok sám odporuje, kde znalec výslovne opísal v objektívnom vyšetrení existujúce jazvy, ich dĺžku a charakter. Položky 334, 256, 335a a 325e súd prvej inštancie priznal žalobkyňi navýšené o 50% v zmysle znaleckého posudku č. 9/2017. Celkovo preto súd priznal na základe bodového hodnotenia znalcov náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia spolu 3.770 bodov v súlade s § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z., ktorý stanovuje možnosti lekára primerane zvýšiť bodové hodnotenie až na 2-násobok bodujúcim lekárom. Nakoľko za jeden bod je priznaná náhrada v danej veci vo výške 15,72 eur, predstavuje priznaná náhrada sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 59.264,40 eur.

6. Vo vzťahu k zvýšeniu sťaženia spoločenského mal súd prvej inštancie za nepochybné, že žalobkyňa je aj rozhodnutím Sociálnej poisťovne uznaná za plne invalidnú v rozsahu nad 70% s potrebou sprievodcu držiteľom preukazu ťažko zdravotne postihutej osoby. K vážnemu poškodeniu zdravia žalobkyne došlo v jej produktívnom veku, keď bola 35-ročná. Uvedené poškodenie zdravia žalobkyne vzhľadom na nezvratnosť charakteru zásadne a výrazne negatívne ovplyvnila a aj do budúcnosti budú ovplyvňovať

kvalitu jej ďalšieho života. Následkom nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalovaným došlo u žalobkyne k zmene celého jej života, keď nie je schopná väčšiny domácich prác ako je čistenie zeleniny, krájanie potravín, žehlenie, vyvesenie bielizne, umývanie riadu. Nešoféruje, nemôže vykonávať manuálnu prácu a zároveň ani intelektuálnu prácu, pri ktorej sa vyžaduje práca na počítači, čím má výrazne sťaženú možnosť uplatnenia sa na trhu práce. Súd prvej inštancie prihliadol aj na závery lekárskeho správ, závery znaleckých posudkov, z ktorých vyplýva, že u žalobkyne bola následne zistená cukrovka, ktorá sa naplno prejavila až po amputácii, je psychiatricky sledovaným pacientom hodnoteným ako osoby s trvalými osobnostnými zmenami a liečbou v zásade neovplyvniteľné, čo výrazne poznačuje kvalitu jej života. Žalobkyňa sa nemôže ani bicyklovať, nemá žiaden spoločenský život. Vzhľadom na uvedené okolnosti mal súd prvej inštancie za to, že ide o prípad hodný osobitného zreteľa, a preto náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia je dôvodné zvýšiť o 50 %. Keďže náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia bola ustálená na 3.770 bodov, ktorej zodpovedá suma 59.264,40 eur, po jej navýšení súdom prvej inštancie predstavuje spolu sumu 88.896,60 eur. V tejto časti preto súd považoval žalobu žalobkyne za opodstatnenú a v prevyšujúcej časti súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

7. Súd prvej inštancie náhradu trov konania pomerne rozdelil a žalobkyne, ktorá mala vo veci čiastočný úspech, priznal čiastočný nárok na náhradu trov konania. Pri výpočte výšky čistého úspechu žalobkyne v spore zohľadnil výšku žalobkyňou uplatnenej istiny (3.144 € + 97.621,20 €) oproti výške žalobkyne priznanej istiny. Žalobkyňa bola v spore úspešná vo výške 88,22 % a žalovaný bol v spore úspešný vo výške 11,78 %, čistý úspech žalobkyne bol teda vo výške 76,44 %, ktorým percentom súd prvej inštancie vyjadril rozsah nároku na náhradu trov konania priznaného žalobkyne, pričom na náhradu trov konania zaviazal žalovaného a intervenienta na strane žalovaného spoločne a nerozdielne.

8. Proti rozsudku v spojení s opravným uznesením označenými v záhlaví vo výrokoch I., III. podal odvolanie intervenient na strane žalovaného z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že vadný rozsudok považuje za protizákonný a neudržateľný. Procesná chyba súdu prvej inštancie, ktorá spočíva v porušení ustanovenia § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nezastavením konania, nemôže byť na ujmu žalovaného, keďže sama žalobkyňa chcela, aby náhrada nemajetkovej ujmy po späťvzatí časti návrhu nebola predmetom konania, až do času kedy znova tento nárok uplatnila súdnou cestou. Súd prvej inštancie sa nesprávne vypořiadal so vznesenou námietkou premlčania žalovaným a intervenientom na strane žalovaného. Žalobkyňa si v konaní uplatnila náhradu za vytrpenú bolesť, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, primerané zvýšenie lekárom bodového ohodnotenia za účelom náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia a mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom tieto nároky sú samostatnými nárokmi a nemožno ich jednoducho zahrnúť pod jeden nárok. Subjektívna premlčacia doba vo vzťahu k náhrade sťaženia spoločenského uplatnenia začala plynúť žalobkyne momentom amputácie končatiny, t. j. 30.10.2012, a ak by bol prijatý záver, že po amputácii bola nevyhnutná aj regenerácia, tú je potrebné stotožniť s dátumom rozhodným pre plynutie premlčacej doby vo vzťahu k bolestnému, kedy bola žalobkyňa prepustená do ambulantnej liečby, t. j. 9.11.2012. K ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo najneskôr v polovici roku 2013 a nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia bol žalobkyňou uplatnený až 7.10.2015, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Celý nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v kontexte späťvzatia žaloby je premlčaný. Pokiaľ ide o nárok žalobkyne na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, súd prvej inštancie toto navýšenie odôvodňuje len tými istými skutočnosťami, ktoré boli už odškodnené v rámci poskytnutia základnej náhrady, s výnimkou priznania invalidity. Pre súd prvej inštancie boli zásadné tri základné otázky pre posúdenie priznania mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to obmedzenia, ktoré žalobkyňa utrpela stratou končatiny - tie však boli zohľadnené a odškodnené v poskytnutej základnej náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia; vek žalobkyne - ale ten bol už zohľadnený pri aplikácii navýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 10 ods. 4 Zákon č. 437/2004 Z. z.; priznanie invalidity - čo samo o sebe nemôže zdôvodňovať navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %. Intervenient na strane žalovaného poukázal, že žalobkyňa sa aktívne zúčastňovala súdnych konaní, je mobilná a jej obmedzenia, resp. poškodenia zdravia v porovnaní s inými prípadmi neodôvodňujú navýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 %, t. j. v maximálnej možnej miere. Zásadná pre konanie je skutočnosť, že dodnes lekári nezistili príčinu ochorenia žalobkyne, z čoho je zrejmé, že ani ex ante v čase poskytovania zdravotnej starostlivosti nevedeli lekári, akú chorobu majú liečiť a akým spôsobom, aby mohli zabrániť zdravotnému poškodeniu žalobkyne. V konaní nebola preukázaná neprerušená reťaz

príčin smerujúca k následku, a to poškodeniu zdravia žalobkyne. Konanie má aj inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to odňatie súdu prvej inštancie konať pred súdom a nedostatočné a chybné odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení nevyporiadal dostatočne s vznesenými námietkami premlčania, nijako neskúmal dôvody rozhodné pre mimoriadne navýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, suploval znalecké dokazovania, resp. ho neprimerane dopĺňal, kedy vyslovil existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením povinností žalovaným a poškodeným zdravím žalobkyne, bez relevantného dôkazu. Intervenient na strane žalovaného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravného uznesenia súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

9. Proti rozsudku v spojení s opravným uznesením označenými v záhlaví vo výrokoch I., III. podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že žalovaný sa v predmetnom spore bránil tým, že neexistuje príčinná súvislosť medzi zistením pochybením a škodou, nárok žalobkyne je premlčaný, nesprávne zistenou výškou škody a že jednou z príčin škody bolo nekonanie žalobkyne. Žalobkyňa, ani súd prvej inštancie, nevedli žiadny priebeh udalostí, ktoré by zistenia spôsobili na manažment zdravotnej starostlivosti žalobkyne. Nikdy nebolo zistené ochorenie (ex post), ktoré bolo príčinou „retrombózy“ - skutočnej, priamej príčiny amputácie predlaktia žalobkyne. Žalobkyňa počas celého konania tvrdila, že vykonanie predmetných vyšetrení mohlo ovplyvniť diagnostiku, priebeh a liečbu ochorenia žalobkyne, t. j. mohlo ale nemuselo. Žalobkyňa počas celého priebehu nevzniesla iné tvrdenia, t. j. aký by bol priebeh, ak by vyšetrenia boli vykonané a ako by to zabránilo vzniku „retrombózy“, ktorá viedla k amputácii predlaktia, t. j. aká liečba mala nasledovať, aby sa uvedená komplikácia nevyskytla. Avšak ani snaha súdu prvej inštancie kompenzovať „slabšie postavenie žalobkyne“ jednostranným hodnotením dôkazov, neprinieslo tvrdenia, ktoré by vniesli do konania príčinnú súvislosť, t. j. istotu (alebo aspoň pravdepodobnosť) opisu udalostí, ktoré by vylúčili poškodenie zdravia žalobkyne. Súd prvej inštancie prihliadal na hodnotiaci výrok lekára (svedka, nie znalca), ktorý pacientku neliečil a nemal k dispozícii kompletnú zdravotnú dokumentáciu. Ďalším rozhodujúcim dôkazom bolo podľa súdu prvej inštancie Oznámenie ÚDZS a Protokol ÚDZS z ktorých vyplýva, že „nevykonanie cievného vyšetrenia dňa 5.10.2012 až 20.10.2012 malo zásadný význam pre ďalší klinický priebeh ochorenia“, a nikto nikde nevysvetlil, čo to znamená „zásadný význam“, s ktorým predmetné tvrdenie narába. V danej veci nebol vypracovaný jediný znalecký posudok, ktorý by sa zaoberal príčinnou súvislosťou medzi vytýkaným pochybením (príčinou) a uplatnenou škodou (vedecké poznatky) a napriek tomu súd prvej inštancie neváhal a príčinnú súvislosť objavil na základe neúplných tvrdení a dôkazov. Súd prvej inštancie v rozsudku nedáva odpoveď na otázku, kedy presne začala plynúť premlčacia lehota ohľadom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalovaný má za to, že uvedený následok bolo objektívne možné ohodnotiť už počas prvej hospitalizácie v Pinelovej nemocnici, t. j. už 14.9.2013 s tým, že riadne uplatnenie žaloby je možné považovať odstránenie jej väd návrhu a doručenie rozšírenia o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia dňa 7.10.2015, t. j. po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty. Vo vzťahu ku konštatovaniu súdu prvej inštancie, že nevykonanie cievného vyšetrenia indikovaného dňa 5.10.2012 až do 20.10.2012 malo zásadný význam pre ďalší klinický priebeh ochorenia, žalovaný uviedol, že žalobkyňa mohla uvedené vyšetrenie absolvovať aj sama, keďže ako vyplýva z vyjadrenia všeobecného lekára ÚDZS (MUDr. K.) v predmetnom období žalobkyňa absolvovala nasledovné vyšetrenia, t. j. mohla absolvovať aj cieвне vyšetrenie. Ak by príčina poškodenia zdravia žalobkyne spočívala výhradne a práve v predmetnom vyšetrení, sama žalobkyňa mohla toto vyšetrenie niekoľkokrát realizovať, k čomu však nedošlo, t. j. aj žalobkyňa sa podieľala na tom, že predmetné vyšetrenie bolo realizované až 20.10.2012. Súd prvej inštancie na uvedenú skutočnosť v rámci delenia zodpovednosti (gradácia príčiny) vôbec neprihliadol a predmetnú normu (§ 441 OZ) ani neaplikoval. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v časti príčinnej súvislosti, t. j. opísanie myšlienkového pochodu sudcu ohľadom testu príčinnej súvislosti a uvedenie právnej doktríny, podľa ktorej tento test aplikuje a hodnotí, medzi akou právnou skutočnosťou a škodou danú príčinnú súvislosť zisťuje v predmetnom rozhodnutí úplne chýba. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravného uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

10. Proti rozsudku v spojení s opravným uznesením označenými v záhlaví vo výroku II. podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h), f) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedla, že nesúhlasí s právnym posúdením súdu prvej inštancie, že vedomosť o tom, kto zodpovedá za škodu získala bezprostredne po vykonaní zákroku dňa 30.10.2012, respektíve najneskôr 9.11.2012, keď bola prepustená do ambulantnej starostlivosti. O tom, kto za škodu, ktorá jej bola spôsobená, sa

žalobkyňa dozvedela až dňom doručenia Oznámenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o výsledku prešetrenia jej podnetu zo dňa 9.12.2013. Predmetom prešetrenia ÚDZS nebol len postup žalovanej, ale aj všeobecnej lekárky žalobkyne, pričom zdravotná starostlivosť v súvislosti so zdravotnými ťažkosťami, ktoré neskôr viedli k amputácii ľavého predlaktia žalobkyne, bola žalobkyni poskytnutá aj zo strany iných lekárov - špecialistov (dermatológ, reumatológ, neurológ, hematológ). V čase podania podnetu na ÚDZS žalobkyňa nemala ani vedomosť o tom, či v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou, ktorá jej bola poskytnutá, došlo vôbec k porušeniu právnej povinnosti, to znamená, či vôbec môže existovať konkrétny poskytovateľ zdravotnej starostlivosti zodpovedný za škodu na zdraví, ktorá jej vznikla. Taktiež nie je od žalobkyne možné spravodlivo požadovať, aby v prípade, kedy si nebola istá, kto za škodu zodpovedá, podávala žalobu voči viacerým subjektom, pretože v konečnom dôsledku by musela byť voči jednému alebo viacerým subjektom žaloba zamietnutá, pričom strana, ktorá by v spore nebola úspešná (či už žalobkyňa alebo niektorý zo žalovaných subjektov), by musela znášať trovy týchto pasívne vecne nelegitimovaných subjektov. Zákon vyžaduje na začiatok plynutia premlčacej lehoty skutočnú vedomosť o konkrétnom zodpovednom subjekte. Ak by totiž bolo výsledkom prešetrenia podnetu žalobkyne zo strany ÚDZS, že jej bola poskytnutá zdravotná starostlivosť správne, žalobu v danej veci by nepodala. V prípade žalobkyne totiž bolo nutné posúdiť komplexný diagnostický a liečebný postup, t. j. nielen jeden úkon, ale sériu úkonov v dlhšom časovom období, a to nielen zo strany žalovanej, ale zo strany viacerých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Žalobkyni nevznikla škoda na základe jediného zdravotného výkonu (operácie, vyšetrenia a podobne), pri ktorom je možné určiť zodpovednú osobu (škodcu) s takmer 100 % istotou, ale nesprávnou diagnostikou a zanedbaním povinností pri komplexnom a dlhšie trvajúcom poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Od žalovanej preto nemožno spravodlivo požadovať, aby s istotou vedela posúdiť a stanoviť, ktorý z radu poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorí sa na liečbe jej ochorenia zúčastňovali, za škodu spôsobenú na jej zdraví zodpovedá. Zamietnutie žaloby v časti uplatneného bolestného z dôvodu premlčania je podľa názoru žalobkyne možné považovať za nesprávne právne posúdenie veci. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne aj v časti uplatňovanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia prevyšujúcej sumu 88.896,60 eur, pričom žalobkyňa predmetné právne posúdenie zo strany súdu prvej inštancie považuje za nesprávne a má za to, že súd prvej inštancie tu dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia malo byť správne zvýšené o 100 % a nie je postačujúce zvýšenie len o polovicu. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravného uznesenia súdu prvej inštancie tak, že uloží žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni v plnom rozsahu náhradu za bolesť vo výške 3.144,00 eur, úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.144,00 eur od 15.7.2015 do zaplatenia.

11. K odvolaniu žalobkyne a žalovaného sa vyjadril intervenient na strane žalovaného. Vo vyjadrení uviedol, že nárok na bolestné vo výške 3.144 eur spolu s úrokom z omeškania zo sumy 3.144 eur od 15.7.2015 považuje za uplatnený po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, a preto záver súdu prvej inštancie o jeho nepriznaní považuje za správny a právne udržateľný. Napriek tomu, že namieta samotnú podstatu nároku, a teda absenciu príčinnej súvislosti medzi konaním/nekonaním žalovaného a poškodením zdravia žalobkyne, v prípade uznania príčinnej súvislosti súdom súd prvej inštancie nemal inú možnosť ako vyhodnotenie tohto nároku za premlčaný. Rozhodnutie, resp. závery Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, nemôžu byť zásadné pre začiatok plynutia premlčacej doby. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nedokázal stotožniť porušenie povinností žalovaného s poškodením zdravia žalobkyne, inými slovami nedokázal preukázať príčinnú súvislosť medzi pochybením žalovaného a poškodením zdravia žalobkyne. Takže vedomosť žalobkyne v momente, od ktorého počítá počiatok premlčacej doby, je založený na rovnakom základe a vedomosti, akú mala už v čase poškodenia zdravia, resp. v čase prepustenia do ambulantného liečenia. V konaní nebola preukázaná a aj v skutkovom stave veci chýba jednoznačná príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním/nekonaním žalovaného a poškodením zdravia žalobkyne. Z dôkazných prostriedkov bolo možné vyvodiť len možnú, predpokladanú príčinnú súvislosť s veľmi nízkou mierou percentuálnej pravdepodobnosti blížiacej sa k 0. Intervenient na strane žalovaného zotrval na odvolacom návrhu.

12. K odvolaniu žalovaného a intervenienta na strane žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že žalovaný vo svojom odvolaní, ako aj v rámci konania pred súdom prvej inštancie, opomína aplikáciu ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom jeho tvrdenia smerujú k záveru, že preukázanie príčinnej súvislosti v danej veci je možné výlučne znaleckým posudkom, ktorý by výslovne konštatoval existenciu príčinnej súvislosti. Žalovaný však jednotlivé dôkazy predložené a

vykonané v rámci konania v prvej inštancii izoluje, pričom práve absencia kontextuálneho posúdenia jednotlivých dôkazov zo strany žalovaného ho priviedla k (podľa názoru žalobkyne i súdu) nesprávnemu záveru, že príčinná súvislosť v danom prípade nie je daná. Žalobkyňa má za to, že na preukázanie príčinnej súvislosti v danom prípade boli postačujúce početné predložené dôkazné prostriedky a vykonané dôkazy, medzi ktorými sa nachádzali aj posúdenia predmetnej veci zo strany odborníkov - boli vyhotovené tri znalecké posudky a vec bola posudzovaná aj zo strany odborníkov ustanovených Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, medzi ktorými bolo aj konštatovanie prizvaného odborníka z odboru neurológia, podľa ktorého bolo možné pri suppozícii ochorenia primárne sa týkajúceho poruchy prekrvenia ľavej hornej končatiny toto ochorenie dodiagnostikovať a náležite liečiť. S prihliadnutím na skutočnosť, že existenciu príčinnej súvislosti bolo možné jednoznačne vyvodiť z dôkazov vykonaných v tomto konaní, vyhotovenie ďalšieho znaleckého posudku by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Žalobkyňa mala byť liečená zo strany žalovaného postupom, aký bol zvolený na chirurgickom oddelení 20.10.2012, t. j. zahájením antikoagulačnej a vazoaktívnej liečby, už od 5.10.2012, respektíve v horšom prípade od 8.10.2012, teda o dva týždne skôr. Vo vzťahu k spochybneniam výsluchu MUDr. O. D. na pojednávaní dňa 20.9.2017 zo strany žalovaného žalobkyňa uvádza, že tvrdenia MUDr. O. D. v rámci jeho výsluchu na pojednávaní dňa 20.9.2017 nie sú jediným dôkazom preukazujúcim príčinnú súvislosť, na ktoré súd prvej inštancie prihliadal, ale jedným z dôkazov, ktoré spolu tvoria celok, z ktorého záver o existencii príčinnej súvislosti je možné vyvodiť. Žalobkyňa opätovne poukazuje na skutočnosť, že pri posudzovaní premlčania jej nároku je nemenej podstatný moment, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tom, kto za škodu, ktorá jej bola spôsobená, s najväčšou pravdepodobnosťou zodpovedá, pričom za tento moment považuje doručenie Oznámenia ÚDZS o výsledku prešetrenia jej podnetu zo dňa 9.12.2013, teda jej nárok nemohol byť premlčaný skôr ako 9.12.2015. Žalobkyňa sa nestotožňuje s rozdelením nároku žalobkyne pre účely posúdenia premlčania tak, ako to uviedol intervenient na strane žalovaného vo svojom odvolaní. Stotožňuje sa s tým, že pre posúdenie premlčania je potrebné osobitne posúdiť nárok na náhradu za bolesť a nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, avšak nesúhlasí s vyčlenením zvýšenia bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, nakoľko tieto sú súčasťou nároku na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia. Závery intervenienta na strane žalovaného o začatí plynutia premlčacej lehoty vo vzťahu k nároku žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia sú nesprávne tak z hľadiska určenia dátumu, kedy mala predmetná premlčacia lehota začať plynúť, ako aj v tom, že nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia považuje intervenient za jednoliaty celok. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovanej o údajnom opomenutí aplikácie § 441 Občianskeho zákonníka žalobkyňa uvádza, že nie je oprávnené od žalobkyne ako laičky, avšak ani od jej všeobecnej lekárky, požadovať a očakávať, že z prepúšťacej správy, v ktorej absentuje indikácia cievného vyšetrenia, vyvodí, že je daná potreba cievného vyšetrenia. Zvýšenie bodového hodnotenia zo strany súdnych znalcov o 100 % hodnotí žalobkyňa ako adekvátne. Vo vzťahu k údajnému porušeniu § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zo strany súdu prvej inštancie si žalobkyňa dovoľuje poukázať na skutočnosť, že konanie v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia bolo zastavené uznesením vydaným dňa 22.7.2015 pod č. k. 8C/143/2015-31 a žalobkyňa si opätovne uplatnila nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia spolu s jej mimoriadnym zvýšením dňa 7.10.2015. Okrem uznania invalidity v prípade žalobkyne existujú aj ďalšie dôvody, pre ktoré je možné zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, medzi ktoré patrí najmä vek, kedy došlo k trvalému poškodeniu zdravia žalobkyne, rozsah poškodenia zdravia žalobkyne, strata možnosti uplatniť sa na trhu práce, strata príjmov, prerušenie sociálnych väzieb, zásah do rodinného života (nemožnosť vykonávania väčšiny domácich prác, žalobkyňa plánovala mať pred amputáciou ďalšie dieťa, pričom od tohto plánu museli s manželom upustiť), strata možnosti venovať sa obľúbeným voľnočasovým aktivitám a ďalšie. Žalobkyňa považuje odvolanie žalovaného a intervenienta na strane žalovaného za neopodstatnené.

13. K vyjadreniu intervenienta na strane žalovaného k odvolaniu žalobkyne a žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že sa nestotožňuje s tvrdeniami a námietkami intervenienta na strane žalovaného uvedenými v jeho vyjadrení a považuje ich za nedôvodné, pričom žalobkyňa aj z dôvodu účelnosti a hospodárnosti konania poukazuje a plne sa pridrižiava svojich doterajších vyjadrení a písomných podaní v danej veci.

14. K vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu sa vyjadril žalovaný. V odvolaní uviedol, že skutočnosť, že ochorenie žalobkyne bolo možné liečiť, resp. vyliečiť, nevyplýva z vykonaného dokazovania, ani z vyjadrení kohokoľvek v predmetnom konaní. Naopak dodnes nebola identifikovaná príčina, ktorá spôsobila ochorenie vedúce k poruchám prekrvenia končatiny žalobkyne s tým, že chirurgická

liečba, ktorá bola správna, nebola schopná zabrániť následkom ochorenia, ktoré spôsobilo nedostatky prekrvenia ľavej hornej končatiny žalobkyne. Ani retrospektívna analýza predmetného prípadu nepriniesla žiadne zistenia, ktoré by odhalili prvotnú príčinu, ktorá spustila proces v tele žalobkyne, ktorý viedol k amputácii predlaktia jeho končatiny. Žalobkyňa nevniesla do konania žiadne tvrdenia ani poznatky, ktoré by poukázali na liečbu, ktorá by bola schopná odvrátiť amputáciu predlaktia jeho končatiny. Len samotné konštatovanie spočívajúce v nevykonaní vyšetrenia neznamená, že toto spôsobilo následok spočívajúci v amputácii predlaktia, keďže ochorenie žalobkyne vzniklo v jej tele bez toho, aby ho spôsobil žalovaný. Žalobkyňa v konaní nepreukázala žiadnu mieru zavinenia žalovaného k následku spočívajúcom v amputácii predlaktia žalobcu. K argumentácii ohľadom premlčania poukazuje na ustálenú judikatúru. Ohľadom aplikácie § 441 Občianskeho zákonníka má žalovaný za to, že žalobkyňa bola po 9.10.2012 u viacerých lekárov s tým, že mala možnosť zrealizovať odporúčené vyšetrenia. Správa z urgentného príjmu a prepúšťacia správa z hospitalizácie mala byť bezodkladne predložená všeobecnému lekárovi, prípadne priamo aj neurológovi za účelom realizácie odporúčaného vyšetrenia. Žalobkyňa však uvedené nespĺnila, t. j. žalobkyňa prispela k tomu, že došlo k omeškaniu s poskytnutím neznámej liečby. Ohľadom navyšovania bodového ohodnotenia znalcami žalobkyňa uviedla, že ho považuje za primerané, bez toho aby mal žalovaný možnosť pochopiť rozmer jej argumentácie.

15. K vyjadreniu žalobkyne a žalovaného k odvolaniam sa vyjadril intervenient na strane žalovaného. Vo vyjadrení uviedol, že zotrúva na všetkých jeho vyjadreniach a písomných podaniach prezentovaných v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj na skutočnostiach a argumentoch uvádzaných v jeho odvolaní. Zároveň sa plne stotožňuje so skutočnosťami prezentovanými v podaniach žalovaného. Nárok na bolestné vo výške 3.144 eur spolu s úrokom z omeškania zo sumy 3.144 eur od 15.07.2015 je premlčaný, keďže žalobkyňa si ho uplatnila po uplynutí premlčacej doby. Zároveň trvá na neexistencii samotnej podstaty nároku, ktorú zdôvodňuje nepreukázaním, resp. absenciou príčinnej súvislosti medzi konaním/ nekonaním žalovaného a poškodením zdravia žalobkyne. V postupe súdu prvej inštancie absentovalo skúmanie existencie príčinnej súvislosti, ktorú v sporovom konaní nedokázala žalobkyňa preukázať. Súd prvej inštancie sa napriek nedostatočným dôkazom priklonil na stranu žalobkyne a vyhodnotil príčinnú súvislosť ako pravdepodobnú, čo je nesprávne a v rozpore s uplatňovaným nárokom.

16. K vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že žalovaná jednotlivé dôkazy predložené a vykonané v rámci konania v prvej inštancii opätovne izoluje, pričom práve absencia kontextuálneho posúdenia jednotlivých dôkazov zo strany žalovanej ju priviedla k nesprávnemu záveru, že príčinná súvislosť v danom prípade nie je daná. Včasnosť vykonania vyšetrení a liečby bola jedným z rozhodujúcich faktorov pri liečbe žalobkyne. Antikoagulačná a vazoaktívna terapia, ako aj reprefúzna operácia boli u žalobkyne realizované v dôsledku opomenutia vykonania potrebných vyšetrení o dva týždne neskôr, ako tomu bolo, ak by žalovaná postupovala lege artis. Žalobkyňa vyprodukovala v rámci konania dôkazy svedčiace o príčinnej súvislosti a v rámci konania na ne opakovane poukázala. S ohľadom na charakter dôkazov, na ktoré žalobkyňa v rámci konania poukázala, medzi ktorými sú znalecké posudky, vyjadrenia súdneho znalca, lekárov a dokumentácia a závery Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, je možné považovať tvrdenia žalovanej o absencii „relevantných odborných informácií“ pri preukazovaní príčinnej súvislosti za nedôvodné. Žalobkyňa má za to, že nie je dôvod spochybňovať závery ohľadne ustálenia sa zdravotného stavu žalobkyne vyplývajúce zo znaleckých posudkov predložených v rámci konania. Zvýšenie bodového hodnotenia zo strany súdnych znalcov o 100 % hodnotí žalobkyňa ako adekvátne. Spochybňovanie záverov znaleckého dokazovania MUDr. O. D., MUDr. B. E. a MUDr. C.R. zo strany žalovaného žalobkyňa považuje za neodôvodnené a účelové.

17. K vyjadreniu žalobkyne k vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že hodnotenie dokazovania spôsobom načrtnutým súdom prvej inštancie a žalobkyňou, a to na základe výsledku činnosti ÚDZS, ktorý nezisťuje vzťah medzi poškodením zdravia a zisteným pochybením je manifestáciou izolácie vykonaného dôkazu od vzájomnej súvislosti dôkazov a predmetu zisťovania určeného hypotézou ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Poukaz žalobkyne na nepreskúmateľné hodnotiace vyjadrenia lekárov, bez možnosti ich faktického preskúmania, sú nepodstatné, resp. nedôležité pre zisťovanie príčinnej súvislosti. Žalobkyňa nevniesla do konania žiadne tvrdenia ani poznatky, ktoré by poukázali na liečbu, ktorá by bola schopná odvrátiť amputáciu predlaktia jeho končatiny. Ako vyplýva z analýzy prípadu, chirurgické riešenie stavu žalobkyne nebolo schopné zabrániť amputácii. Samotná skutočnosť, že plynul čas, nie je dostatočnou na preukázanie skutočnosti,

že bolo v silách, možnostiach a schopnostiach žalovaného zabrániť amputácii predlaktia žalobcu. Žalobkyňa pracuje s časom veľmi zavádzajúcim spôsobom, keď spája nerealizáciu namietaných vyšetrení priamo s chirurgickou operáciou, ku ktorej v skutočnosti došlo, ale neskôr, keď to stav žalobkyne vyžadoval. Žalobkyňa sa snaží zameniť nemožnosť liečiť jej ochorenie, resp. nemožnosť nájsť príčinu jej ochorenia z dôvodu nedokonalosti lekárskeho poznania s otázkou zodpovednosti žalovaného za zistené pochybenie, resp. poukazuje na to, že pochybenie musí byť nutne vždy spojené s následkom. Je skutočne odvážne bez znaleckého posudku a relevantných odborných informácií mať bez iného za to, že nevykonanie diagnostických úkonov spôsobilo namietané poškodenie zdravia žalobkyne s tým, že preukázanie tohto predpokladu by malo byť nahradené predpokladom, že porušenie povinnosti vždy spôsobuje následok uplatňovaný v tomto konaní, alebo všemocnou formuláciou, že súd hodnotil dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, a preto dospel k záveru k akému dospel.

18. K vyjadreniu intervenienta na strane žalovaného k vyjadreniu žalobkyne a žalovaného k odvolaniam sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že sa nestotožňuje s tvrdeniami a námietkami intervenienta na strane žalovaného a považuje ich za nedôvodné z dôvodov uvedených v doterajších vyjadreniach a písomných podaniach žalobkyne v danej veci.

19. K vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobkyne k vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že sa nestotožňuje s tvrdeniami a námietkami žalovaného uvedenými v jej vyjadrení a považuje ich za nedôvodné, pričom žalobkyňa poukazuje a plne sa pridrižiava svojich doterajších vyjadrení a písomných podaní v danej veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v danej veci a tvrdenia žalobkyne sú opreté o relevantné a vyjadrenia erudovaných odborníkov tak z oblasti chirurgie, ako aj z oblasti neurológie, založené na dôslednom oboznámení sa s dokumentáciou týkajúcou sa danej veci a retrospektívnej analýze predmetného prípadu, nie o nepodložené, či nepreskúmateľné vyjadrenia svedka, ktorý nemal dostatok informácií, ako nepravdivo uvádza žalovaný. ÚDZS v rámci vykonávania dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti vo väčšine prípadov pri ktorých došlo aj k poškodeniu zdravia pacienta nevyhnutne hodnotí aj príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť správne (ktorú sankcionuje) a výsledkom porušenia, ktorým môže byť aj poškodenie zdravia pacienta. V danom prípade bola príčinná súvislosť konštatovaná aj Krajským súdom v Trnave a nevyhlúčená Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Žalobkyňa vyprodukovala v rámci konania dôkazy svedčiace o príčinnej súvislosti a v rámci konania na ne opakovane poukázala.

20. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

22. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolaní strán sporu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol, keď žalobe v časti o zaplatenie sumy 88.896,60 eur vyhovel a žalobu v časti o zaplatenie bolestného v sume 3.144 eur s príslušenstvom a vo zvyšnej časti uplatňovanej náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol.

23. Jednou z odvolacích námietok žalovaného a intervenienta na strane žalovaného, pritom však zásadnou, bolo namietanie, že rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením súdu

prvej inštancie je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

24. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho rozhodnutia, ktoré súd zavinil svojím procesným postupom, spravidla vždy strane odnímajú možnosť konať pred súdom. Tieto vady zakladajú nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, ktorá môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti rozhodnutia. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky. Samotné rozhodnutie musí byť logickým a právnym vyústením priebehu konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia.

25. Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

26. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

27. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (akt. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka konania) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenia sa totiž chápu aj z hľadiska práv účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a tieto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a

skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu" (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia". Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

28. Odvolací súd z obsahu preskúmaného rozsudku v spojení s opravným uznesením ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie nevyhotovil rozsudok v spojení s opravným uznesením v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Tu je potrebné dať za pravdu odvolateľom, že závery v ňom obsiahnuté sú nedostatočné. Hoci je odôvodnenie rozsudku rozsiahle, jeho obsahom je v prevažnej miere opísanie obsahu vykonaných dôkazov, priebehu konania pred súdom prvej inštancie, prednesov zástupcov strán sporu, uvedenie právnej teórie, avšak bez náležitého sumárneho posúdenia skutkových zistení v nadväznosti na vyhodnotenie celkovej dôkaznej situácie. V odôvodnení rozsudku nie sú uvedené komplexne skutkové zistenia v spojitosti s čiastkovými zisteniami, ktoré by mali mať logickú nadväznosť, aby v súhrne umožnili vytvoriť záver o celkovom skutkovom stave. Súd prvej inštancie totiž rozsiahlo opisuje čiastkové skutkové zistenia (odsek 1., 2., 4., 8., 11., 13., 20. - 34. rozsudku súdu prvej inštancie), avšak nevytvára ucelený záver o celkovom skutkovom dejí. Súd musí potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitosť zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení preskúmaného rozsudku absentuje. Preskúmaný rozsudok tak nenapĺňa požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti. Napadnuté rozhodnutie neobsahuje ani presvedčivé hodnotenie dôkazov, keďže v ňom nie je nepochybným spôsobom uvedené, ktoré z rozhodných skutkových okolností boli preukázané a ktoré nie. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie síce podrobne opisuje obsah súdneho spisu, avšak absentuje v ňom opísanie úvahy súdu prvej inštancie o tom, ktorý z vykonaných dôkazov považoval za hodnoverný a ktorý nie a prečo, aké zistenia vyvodil z dôkazov, ktoré si odporujú alebo sa vylučujú. Takýmto postupom súdu prvej inštancie bolo znemožnené stranám, aby uskutočňovali procesné práva a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a nemožno tento nedostatok napraviť v odvolacom konaní.

29. Súd prvej inštancie v preskúmanom rozhodnutí len stroho konštatuje, že žalobkyňa sa dozvedela o tom, kto za škodu zodpovedá, už z toho, že k amputácii došlo vo Fakultnej nemocnici Trnava a preto túto vedomosť nadobudla bezprostredne po vykonaní operačného zákroku dňa 30.10.2012, resp. najneskôr dňa 9.11.2012, keď bola prepustená do ambulantnej starostlivosti. V konaní žalovaný i intervenient na strane žalovaného vzniesli námietku premlčania vo vzťahu k uplatneným nárokom žalobkyne. Bez pochybností možno konštatovať, že začiatok plynutia premlčacej doby je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Hoci žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie rozsiahlym spôsobom popisovala skutkové okolnosti prípadu vo vzťahu k začiatku plynutia premlčacej doby v spojitosti s okamihom jej vedomosti o zodpovednej osobe za vznik škody, čo podložila podrobnou právnou argumentáciou, ktorú navyše podporila aj poukazom na príslušnú judikatúru o tejto otázke, súd prvej inštancie nedal žalobkyni odpoveď na jej argumenty a bez akéhokoľvek zdôvodnenia dospel k záveru o vedomosti žalobkyne o zodpovednej osobe za škodu práve ku dňu 30.10.2012, resp. najneskôr dňa 9.11.2012 (teda určil dva ??? dni ako okamih získania vedomosti žalobkyne o zodpovednej osobe). Z obsahu preskúmaného rozhodnutia nie je možné vyvodiť, prečo súd prvej inštancie dospel k záveru, že rozhodujúcim dňom získania vedomosti žalobkyne o zodpovednej osobe za vznik škody je práve deň 30.10.2012, resp. 9.11.2012. Tu odvolací súd zdôrazňuje, že zmysle ustálenej judikatúry, na ktorú opakovane v konaní pred súdom prvej inštancie a opäť v odvolacom konaní poukázala žalobkyňa, platí, že o tom, kto za škodu zodpovedá, sa poškodený dozvie vtedy, ak získa vedomosť o takých skutkových okolnostiach, ktoré môžu viesť k záveru o zodpovednosti konkrétneho subjektu; nepostačuje na to samotný predpoklad, rozhodujúce je, kedy sa poškodený o týchto skutočnostiach preukázateľne dozvedel. Zdôvodnenie súdu prvej inštancie vo vzťahu k získaniu

informácií žalobkyne k okolnostiam vzniku škody a najmä zodpovednosti určitej konkrétnej osoby za vznik škody (bez zodpovedania argumentov žalobkyne) v tomto smere absentuje.

30. Ani vo vzťahu k ustáleniu zdravotného stavu pre nárok na náhradu za bolesť a pre nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nie je z obsahu preskúvaného rozhodnutia zrejmé, prečo súd prvej inštancie ustálil ukončenie liečby vo vzťahu k bolestnému na deň 13.12.2012 a vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia na deň 13.11.2013, keď z jednotlivých posudkov predložených v konaní pred súdom prvej inštancie vyplývali rôzne okamihy a tiež strany sporu tvrdili rôzne okamihy. I vo vzťahu k posúdeniu tejto otázky chýba v preskúvanom rozsudku vyhodnotenie dôkaznej situácie, teda najmä opísanie úvahy súdu prvej inštancie o tom, ktorý z vykonaných dôkazov považoval za hodnoverný, ktorý nie a prečo, ako skutkové okolnosti ohľadne ustálenia zdravotného stavu žalobkyne posúdil v nadväznosti na úvahu súdu prvej inštancie v procese hodnotenia dôkazov.

31. Ďalšie pochybenie súdu prvej inštancie nastalo, keď v preskúvanom rozhodnutí vo vzťahu k posúdeniu včasnosti uplatnenia nárokov na súde uviedol, že dočasné späťvzatie žaloby v časti nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia, o ktorom súd prvej inštancie uznesením nerozhodol. Pozornosť súdu prvej inštancie zrejme unikol fakt, že súd prvej inštancie uznesením č. k. 8C/143/2015-31 zo dňa 22.7.2015 zastavil konanie v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia s príslušenstvom (uplatneného pôvodnou žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 26.3.2015). Až následne podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 7.10.2015 si žalobkyňa opäť uplatnila nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 93.376,80 eur.

32. Pozornosť odvolacieho súdu neunikol ani nedostatok odôvodnenia preskúvaného rozsudku v priznaní náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ods. 53. rozsudku súdu prvej inštancie). Odôvodnenie preskúvaného rozsudku je v tomto smere zmätočné a nezrozumiteľné, súd prvej inštancie sa odvoláva na jednotlivé položky bez vzájomných súvislostí (pritom nie je ani zrejmé, z ktorého z troch posudkov vychádza) a bez riadneho zdôvodnenia, prečo vykalkulované sumy lekárom boli v niektorých prípadoch zvýšené o 50 % a v niektorých prípadoch o 100 %. V tejto súvislosti odvolací súd v rovine vyhodnotenia znaleckého dokazovania poukazuje primerane a podporne na to, že podľa ustálenej súdnej praxe od iných dôkazných prostriedkov sa dôkaz znaleckým posudkom líši tým, že jeho hodnoteniu (podľa § 191 Civilného sporového poriadku) nepodliehajú znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti, súd pritom hodnotí presvedčivosť posudku, čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie znaleckého nálezu a jeho súlad s ostatnými prevedenými dôkazmi. Ide o špecifický a významný dôkaz, ktorý súd použije pri rozhodovacej činnosti založenej na riešení odbornej otázky.

33. Súd prvej inštancie sa tiež nedostatočne zaoberal rozsiahlymi argumentmi žalovaného a intervenienta na strane žalovaného v ich písomných podaniach i ústnych prednesoch na pojednávaniach, ktorými popierali opodstatnenosť nároku žalobkyne, na ktoré reagoval bez bližšieho zdôvodnenia len konštatovaním, že viacerými na seba nadväzujúcimi dôkazmi mal preukázanú vecnú súvislosť, z ktorých zhodnotenia došiel k príčinnej súvislosti. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie mal v rozhodnutí v rámci presvedčivého odôvodnenia venovať aj argumentom žalovaného a intervenienta na strane žalovaného, ktoré argumenty zopakovali žalovaný a intervenient na strane žalovaného aj v odvolaniach. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemôže argumentáciu strany odmietnuť ako nesprávnu, ale jeho povinnosťou je tiež uviesť v čom jej nesprávnosť spočíva. Argumenty súdu musia byť jasné, zrozumiteľné a dostatočne konkrétne. Konštatovanie súdu, že argumenty strany sú nesprávne alebo irelevantné bez toho, aby uviedol, prečo ich považuje za nesprávne a irelevantné, možno považovať za nedostatočné odôvodnenie.

34. Odôvodnenie rozsudku má byť stručné, jasné a výstižné, ktorú požiadavku nenapĺňa zdĺhavé opisovanie skutkových prednesov a vykonaných dôkazov, obsah ktorých je stranám sporu nepochybne známy z pojednávaní uskutočnených vo veci. Súd musí potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitost' zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení preskúvaného rozsudku absentuje. Preskúvaný rozsudok tak v tejto časti nenapĺňuje požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti a závery prijaté súdom prvej inštancie dostatočne nerezultujú z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Za týchto okolností rozsudok súdu prvej inštancie nie je v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keďže súd prvej inštancie svoje rozhodnutie neodôvodnil ústavne prijateľným spôsobom, odňal stranám možnosť

konať pred súdom a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, ako už bolo konštatované vyššie.

35. Uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý súd prvej inštancie dostatočným spôsobom neodôvodnil zvolený spôsob rozhodnutia v prejednávanej veci, viedli k nesplneniu požiadavky obsiahnutej v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku na riadne odôvodnenie rozsudku v spojení s opravným uznesením, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva strán na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie tým, že svoje rozhodnutie neodôvodnil vo vzťahu k preukázanému skutkovému stavu, nedal odpoveď na opodstatnenie svojho postupu, na základe ktorého žalobe v časti vyhovel a žalobu v časti zamietol. Len dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie môže zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdov a vylúčiť ľubovôľu, lebo len vecne správne rozhodnutie a náležité odôvodnené rozhodnutie napĺňa ústavné kritéria vyplývajúce preň z Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

36. S poukazom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

37. Vychádzajúc zo základného práva na prístup k súdnej ochrane je potrebné zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť (tiež označovaná ako zmätočnosť) súdneho rozhodnutia, musí byť v opravnom konaní napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku); konvalidácia tohto nedostatku (zmätočného rozhodnutia) súdom vyššej inštancie neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti. Tomu zodpovedá aj znenie ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku), ani na jeho zrušenie (§ 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pokiaľ existujú dôvody pre zrušenie (kasáciu) rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť. Žiada sa dodať vo vzťahu k odvolacej námietke o nesprávnom právnom posúdení veci, že u nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok, ani vady prvoinstančného konania, preto bolo nutné tento rozsudok v spojení s opravným uznesením zrušiť a otvoriť súdu prvej inštancie procesný priestor pre vydanie nového rozhodnutia, ktoré nebude postihnuté zmierneným deficitom. Rovnako nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie s prípadným menej náročným doplnením alebo zopakovaním dokazovania, čo vylučovalo prípadné rozhodnutie odvolacieho súdu s konečnou platnosťou.

38. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku), bude opätovne zrušenú vec prejednať, znova posúdiť žalobou uplatnené nároky vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania. Úlohou súdu prvej inštancie bude predovšetkým stanoviť z vykonaných dôkazov, kedy bol zdravotný stav žalobkyne ustálený do takej miery, že bolo možné bodovo ohodnotiť bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne. Potom posúdiť dôvodnosť námietky premlčania nároku žalobkyne na bolestné i na sťaženie spoločenského uplatnenia vznesenej žalovaným a intervenientom na strane žalovaného v priebehu súdneho konania. V prípade, že dospeje k záveru, že nároky žalobkyne premlčané nie sú, bude sa zaoberať predpokladmi vzniku nároku na náhrady škody a v nadväznosti na to výškou škody na zdraví žalobkyne. Následne v súlade s ustanovením § 191 Civilného sporového poriadku vyhodnotiť všetky, pre jeho rozhodnutie významné dôkazy v konaní vykonané, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty odvolateľov, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležité v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

39. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

40. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).